

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae

Schnorrenberg, Anno

Coloniae, 1740

§. 2. De Sacramento Pœnitentiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62040](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62040)

tio dicitur, quoniam vel ex turpitudinis peccati consideratione, vel ex gehennæ & pœnarum metu communiter concipitur, si voluntatem peccandi excludat, cum spe veniæ, est quidem donum DEI, & Spiritûs S. impulsus, non adhuc quidem inhabitantis, sed tantùm moventis, quo pœnitens adjutus viam sibi ad justiciam parat; attamen finè Sacramento Pœnitentiæ per se ad justificationem perducere peccatorem nequit, sed solum ad DEI gratiam in Sacramento Pœnitentiæ impetrandam disponit.

Quæres duodecimò. An homo per pœnitentiam interioriorem sive extra sive intra Sacramentum justificatus debeat adhuc facere Pœnitentiam exteriorem?

R. imò. Affirmativè. Ratio est: quia productior est pœna quàm culpa, ne parva putaretur culpa, si cum illa finiretur & pœna, ac per hoc vel ad demonstrationem debitæ miseriæ, vel ad

emendationem labilis vitæ, vel ad exercitationem necessariæ patientiæ temporaliter hominem detinet pœna, quem jam ad damnationem sempiternam rem non detinet culpa. *Can. productior. 7. dist. 3. de Pœnitent.*

R. 2dò. Pœnitentia illa exterior debet correspondere & esse proportionata peccatis commissis, constat ex *Can. quis aliquando. 87. §. econtra. dist. 1. de Pœnitent.* Venientibus ad se turbis B. Joannes non ait simpliciter: Facite pœnitentiam, vel fructus pœnitentiæ, sed addidit: *dignos*, ut pro qualitate videlicet peccatorum qualitas offeratur bonorum operum: non enim par debet esse fructus boni operis ejus, qui nihil vel parùm deliquit, atque ejus, qui grandia commisit. Ille tanquam nullius criminis sibi conscius usum sibi in rebus licitis præbet: hunc tanquam multis gravatum etiam à licitis temperare oportet.

§. Secundus.

D E

Sacramento Pœnitentiæ.

Quæres primò. An Pœnitentia Sacramentum?

R. Affirmativè. Quia si ea in regeneratis omnibus gratitudo erga DEUM esset, ut justiciam in baptismo ipsius beneficio & gratiâ susceptam constanter ruerentur, non fuisset opus aliud ab ipso baptismo Sacramentum ad peccatorum remissionem esse institutum; quo-

niam autem DEUS dives in misericordia cognovit figmentum nostrum, illis etiam vitæ remedium contulit, qui se se postea in peccati servitute & dæmonis potestatem tradidissent, Sacramentum videlicet Pœnitentiæ, quo lapsis post baptismum beneficium mortis Christi applicatur. *Trident. Sess. 14. cap. 1.*

Quæres

Quæres *secundò*. An Pœnitentia fuerit semper Sacramentum?

R. Nec ante adventum Christi Pœnitentia erat Sacramentum, nec post adventum illius cuiquam ante baptismum est Sacramentum. *Trident. loc. cit.*

Quæres *tertiò*. Quando hoc Sacramentum institutum?

R. Christus Dominus Sacramentum Pœnitentiæ præcipuè instituit, cum à mortuis excitatus insufflavisset in discipulos suos dicens: *Accipite Spiritum S., quorum remisistis peccata, remittuntur eis, & quorum retinueritis, retenta sunt.* Quo tam insigni facto, & verbis tam perspicuis potestatem remittendi & retinendi peccata ad reconciliandos fideles post baptismum lapsos. Apostolis & eorum legitimis Successoribus fuisse communicatam, univ. fororum Patrum consensus semper intellexit. *Trident. loc. cit.*

Quæres *quartò*. Quæ materia Sacramenti pœnitentiæ?

R. Quasi materia hujus Sacramenti sunt ipsius pœnitentis actus, nempe contritio, confessio, satisfactio, qui quatenus in pœnitente ad integritatem Sacramenti, ad plenam & perfectam peccatorum remissionem ex DEI institutione requiruntur, hac ratione partes pœnitentiæ dicuntur. *Trid. loc. cit. cap. 3.*

Quæres *quintò*. Quæ forma hujus Sacramenti?

R. Sacramenti pœnitentiæ forma, in qua præcipuè ipsius vis est sita, in illis ministri verbis posita est: *Ego te absolvo &c.* Quibus quidem de Ecclesiæ San-

ctæ more preces quædam laudabiliter adjunguntur, ad ipsius tamen formæ essentiam nequaquam spectant, neque ad ipsius Sacramenti administrationem sunt necessaria. *Trident. loc. cit.*

Quæres *sextò*. Quis minister Sacramenti pœnitentiæ?

R. Solus Sacerdos sive bonus sive malus, constat ex *Trident. loc. cit. cap. 6.* ubi imò Damnat eos, qui ad alios quosvis homines præter Episcopos & Sacerdotes clavium ministerium perniciosè extendunt, putantes verba illa Domini: *quacunq; alligaveritis super terram, erunt ligata in celo, & quorum remisistis peccata soluta sunt,* ad omnes Christi fideles indifferenter & promiscuè contra institutionem hujus Sacramenti ita fuisse dicta, ut quivis potestatem habeat remittendi peccata publica quidem per correptionem, si correptus acquieverit, secreta verò per spontaneam confessionem cuicunque factam, 2. Docet etiam Sacerdotes, qui peccato mortali tenentur, per virtutem Spiritus S. in ordinatione collatam, tanquam Christi ministros, functionem remittendi peccata exercere: eosque pravè sentire, qui in malis Sacerdotibus hanc potestatem non esse contendunt. *Arg. can. secundum. 7. dist. 19. can. non nocet. 89. caus. 1. q. 1.*

Quæres *septimò*. An Sacerdos absolvens peccata remittat?

R. Affirmativè. Quamvis enim absolutio Sacerdotalis alieni beneficii sit dispensatio, tamen non est nudum ministerium, vel annuntiandi Evangelium, vel declarandi remissa esse peccata,

ra,

ta, sed adinstar actûs judicialis, quo ab ipso veluti Judice sententia pronuntiat; atque ideo non debet pœnitens ad eò sibi de sua fide blandiri ut etiam si ibi nulla adsit contritio, aut Sacerdoti animus seriò agendi & verè absolvendi desit, putet tamen se, propter suam solam fidem, verè & coram DEO esse absolutum; nec enim fides sine pœnitentiæ remissionem ullam peccatorum præstaret: nec is esset, nisi salutis suæ negligentissimus, qui Sacerdotem joco se absolventem cognosceret, & non alium seriò agentem sedulò requireret. *Trident. loc. cit.*

Quæres octavo. Quodnam est subjectum Sacramenti pœnitentiæ?

R. Omnis baptizatus post baptismum lapsus: quia si post susceptionem baptismi quisquam prolapsus fuerit in peccatum, per veram potest semper pœnitentiam reparari. *Cap. firmiter. §. una verò. 1. de Sum. Trinit.* Cum ii, qui ab accepta justificationis gratiâ per peccatum exciderunt, rursus justificari possint, cum excitante DEO per pœnitentiæ Sacramentum merito Christi amissam gratiam recuperare procuraverint. Etenim pro iis, qui post baptismum in peccata labuntur, Christus JESUS Sacramentum instituit pœnitentiæ, cum dixit: Accipite Spiritum Sanctum &c. *Trident. Sess. 6. cap. 14.*

Quæres nono. Quis effectus pœnitentiæ?

R. Res & effectus hujus Sacramenti, quantum ad ejus vim & efficaciam pertinet, reconciliatio est cum DEO, quam interdum in viris piis, & cum devotio-

R, D, Schmorrenberg Instit. J. Can.

ne hoc Sacramentum suscipientibus conscientiæ pax & serenitas cum vehementi Spiritûs consolatione consequi solet. *Trid. Sess. 14. cap. 3.*

Quæres decimo. Quænam analogia inter Sacramentum pœnitentiæ & baptismi?

R. DEUS, cujus misericordiæ non est numerus, misericorditer semper agens ad salutem peccatorum. *Can. quia divinitatis. 73. Dist. 1. de pœnitentiâ.* Per hujus mundi pelagus periculosè navigantibus duas naves sive tabulas præparavit, prima navis est baptismus, in quo vetus homo exiit & novus induitur, *Cap. quidam. 4. de Apostat.* 2da tabula sive navis est pœnitentiâ, quæ per mortale peccatum naufragium passis est necessaria. *Can. secunda. 72. Dist. 1. de pœnitentiâ. Trident. Sess. 6. cap. 14.*

Quæres undecimo. Quæ differentia inter Sacramentum baptismi & pœnitentiæ?

R. Cum *Trident. Sess. 14. cap. 2.* Hoc Sacramentum multis rationibus à baptismi differre dignoscitur: 1mo in materia & forma, quibus Sacramenti essentia perficitur, longissimè distat. 2do. Constat ministrum baptismi judicem esse non oportere, cum Ecclesia in neminem judicium exerceat, qui non prius in ipsam per baptismi januam fuerit ingressus: quid enim mihi, inquit Apostolus, de iis, qui foris sunt judicare? secus est de domesticis fidei, quos Christus Dominus lavacro baptismi sui corporis membra semel effecit: nam hos, si se postea crimine aliquo contaminaverint, non jam repetito baptismi

P p

ptismo

ptismo ablui, cum id in Ecclesia Catholica nullâ ratione liceat, sed ante hoc tribunal tanquam reos sibi voluit: ut per Sacerdotum sententiam non semel, sed quoties ab admissis peccatis ad ipsum pœnitentes confugerint, possint liberari. 3^{id} Pœnitentia Christiani hominis post lapsum multò aliâ est à baptis- mali; quia continet non modò cessationem à peccatis & eorum detestationem, aut cor contritum & humiliatum, verum etiâ eorum Sacramentalem confessionem saltem in voto, & suo tempore faciendam, & Sacerdotalem absolutionem, itemque satisfactionem per jejunia, eleëmofynas, orationes & alia piâ Spirituales vitæ exercitiâ, non quidem pro pœna æterna, quæ vel Sacramento vel Sacramenti voto unâ cum culpa remittitur, sed pro pœna temporali, quæ ut Sacræ literæ docent, non tota semper, ut in baptismo fit, dimit- titur illis, qui gratiæ DEI, quam acceperunt, ingrati Spiritum Sanctum contristaverunt, & templum DEI violare non sunt veriti. *Trident, Sess. 6. cap. 14.*

4^{id} Demum alius est baptismi, alius pœnitentiæ fructus; per baptismum enim Christum induentes nova prorsus in illo effimur creatura, plenam & integram omnium peccatorum remissionem consequentes; ad quam tamen novitatem & integritatem per Sacramentum pœnitentiæ, sinè magnis nostris fletibus & laboribus, divinâ exigente justitiâ, pervenire nequaquam possumus, ut meritò pœnitentiâ laboriosus quidam baptismus à Sanctis Patribus dictus fuerit. *Trident. Sess. 14. cap. 2.* Quia in Sacramento pœnitentiæ pœna non tota semper, ut in baptismo fit, remittitur illis, qui gratiæ DEI, quam acceperunt, ingrati Spiritum Sanctum contristaverunt, & templum DEI violare non sunt veriti, ut supra ex *Trident.* dictum est.

Quæres *duodecimò*. Quanta necessitas Sacramenti pœnitentiæ?

R. Ita est hoc Sacramentum pœnitentiæ lapsis post baptismum ad salutem necessarium, ut nondum regeneratis ipse baptismus.

§. Tertius.

D E

Confessione.

Quæres *primò*. Quid est confessio?

R. Confessio dicitur, quasi simul vel ex toto undique factio; nam ille confitetur, qui totum & certum faterur. *L. certum ff. de Confessis.* Confessio tri-

pliciter fit, aut in foro animæ interius coram DEO, aut in foro pœnitentiæ exterius coram DEI Vicario, aut in foro contentioso coram iudice. Confessionem secundò modo sumptam definit Hostiensis. *tit. de Pœnitentiis & Remiss.* n. 6.